

en Gang at gaa den Vej, som det forekommer mig, at den høitæredede Minister har antydhet, at lade det komme til hans Kundskab, i hvilken Retning Thingets Tankegang gaar med Hensyn til en Retsordning. Naar man anser det for aldeles givet, at man ikke vil ind paa den fuldstændige, store og ganske vist ogsaa kostbare Retsreform, men vil bygge paa det Gamle, forekommer der mig at være Anledning for Folkethinget, som nu saa ofte har havt Retsreformforslaget liggende i Udvalg, til at udtale sig om, i hvilken Retning det ønskes, der skal reformeres, og selv om man lægger dette Forslag ganske til Side, forekommer der mig at kunne være Anledning til nu at sige, hvad man vil. Den høitæredede Minister har jeg forstaaet saaledes, at han vil kunne tage Hensyn til noget Saadant, navnlig hvis der kom en enstemmig Udtalelse fra Udvalget om, at man ønskede, en Reform i de paapegede Retninger. Jeg skal ikke for Dieblisset gaa dybere ind paa, hvad det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) udtalte. Kun skal jeg sige, at jeg foreløbig dog ikke ret har Tilliden til, at Ansættelsen af særlige Retskrivere vilde kunne afhjælpe Alt, eller endog saa kun det Væsentligste af det, hvorom jeg har været Tale i Dag. Navnlig vil jeg sige til det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Tutein), at det dog vilde være ganske urimeligt, om han troede, at Ansættelsen af en særlig Retskriver og den politiske Forvaltnings Udskillelse fra Domsmyndigheden skulde kunne føre til de Resultater, som han mente. Han troede, at Alt paa det Omraade saa vilde blive fortræffeligt, og at han ikke vilde faae Anledning til nogensthemst Misforhold, naar en Reform i den Retning blev gennemført. Jeg tror rigtig nok, at det ærede Medlem her tog fejl. Der vil ogsaa da finde Domfældelse Sted, som ikke vilde vinde hans Bifald og Slet ikke behage ham, og der vil ligegodt da staa Benner og Bekjendte og kraale, naar En eller Anden — navnlig i politiske Sager — kommer ud af Arresten, fordi de ikke synes om Domfældelsen. Det vil gaa akkurat ligesom hidtil. Med Hensyn til Spørgsmaalet om den grusomme Behandling i Arresten og Alt, hvad der gjøres for at fremtvinge Tilstaaelse — hvad jeg mener man nødes til at nedlægge Sidsigelse imod, naar det siges saaledes i Almindelighed — da mener jeg, at det ærede Medlem ikke maa være overmaade meget inde i Retsforfatningen, naar han tror, at saadan en stakkels Retskriver under Forhøret skulde kunne forhindre nogetsthemst af disse Misbrug, som jeg forøvrigt ikke

tror gaar i Svang, og som i alt Fald ikke tilnærmelsesvis burde males med de Farver, det ærede Medlem har brugt, og paa den Maade, han har gjort det i Thinget; en Maade, som jeg anser for meget upassende, idet jeg gaar ud fra, at han i Realiteten har fuldstændig Uret. Naar en af det ærede Medlems Benner maatte have betroet ham noget herom i et fortroligt Dieblis, som han nu finder passende her at aabenbare, da overlader jeg dette private Forhold til ham og hans Ven. Jeg for mit Bedkommende tror nu, at den Ven, det ærede Medlem har ha't, ved denne Leilighed har villet binde ham Noget paa Ormet, og han har forlaavidt ogsaa havt Fornøielse deraf, som det ærede Medlem er gaaet videre med det, men jeg tror ganske vist slet ikke, at det har været heldigt. Man opnaar efter min Mening aldeles Intet ved slige overdrevne og ubegrundede Udtalelser, der kun kunne nedbryde Tilliden til Retsforfatningen. Dens kan have store Mangler, og lad os i Fællesskab arbejde paa at afhjælpe disse, men den Slags Udtalelser, der kun ere egnede til at sætte ondt Blod, tror jeg man gjorde bedre i at spare.

Klein: Jeg glemte før at sige et Par Ord om Retskrivere, hvortil jeg har faaet forøget Anledning ved det, der blev udtalt af den ærede sidste Taler. Jeg tror, det var ganske urigtigt, naar det blev udtalt af det ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgkreds (Schjøttz), at man ikke skulde kunne faae nogen Garanti ved at faae særlige Retskrivere, fordi disse boede i samme By som Dommerne og omgikkes med dem. Dersom man vilde ræsonnere saaledes, vil man let se, at det er saare vanskeligt overhovedet at faae nogen upartisk Dommer. Dersom man mener, at man ikke kan stole paa de Mænds Hæderlighed, til hvem man overdrager det Hverv, hvorom der er Tale, vilde vi være meget uhykkeligt farne. Naar man efter min Mening ikke kan have den fulde ønskelige Garanti, naar Dommeren selv er Retskriver, er det, fordi det er forskjellige Hverv, der ere vanskelige at forene, som lægges paa en og samme Mands Skuldre. Derimod forekommer det mig, at man vel vilde være berettiget til at gaa ud fra, at naar der ansættes en hæderlig Mand med det udtrykkelige Hverv og den Embedspligt at indestaa for Sandheden og Rigtigheden af, hvad der bliver protokolleret, vil han ogsaa gjøre det og vil ikke i den Henseende lade sig paavirke af et mere eller mindre venfabeligt Forhold til Dommeren. Jeg har den Tro, at Ansættelsen af særlige Retskrivere ikke vil være